

ת"פ 24051/08/12 - מדינת ישראל נגד יואל עדי

בית משפט השלום ברחובות
ת"פ 24051-08-12 מדינת ישראל נ' עדי
ת"פ 24079-08-12
17 ספטמבר 2014

בפני כב' השופטת אפרת פינק
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
יואל עדי

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד מיקי ברגר

ב"כ הנאשם עו"ד עזרא יצחקי מטעם הסנגוריה הציבורית

הנאשם בעצמו

גזר - דין

מבוא

1. הנאשם הורשע, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של **העסקת תושב זר שלא כדין**, לפי סעיף 12א(ב) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ג-1952, ובעבירה של **הפרת הוראה חוקית**, לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. בהסדר הטיעון סוכם כי שירות המבחן יערוך תסקיר בעניינו של הנאשם, אולם הצדדים יהיו רשאים לטעון באופן חופשי לעונש, כאשר עמדת המאשימה הינה למאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

כתב האישום המתוקן

3. לפי המיוחס בכתב האישום המתוקן, במועד שקדם ליום 27.8.12, שכרה ישיבת "שערי שמועות" את הנאשם לצורך הקמת מטבח בבית חלקיה (להלן - "**המבנה**").
4. ביום 27.8.12, בסמוך לשעה 08:00, העסיק הנאשם את העובד, מחמד אלהור, אשר שהה בתחומי מדינת ישראל שלא כדין, וזאת בעבודות ניקיון וריצוף במבנה.
5. במעשיו המתוארים לעיל, הפר הנאשם את החלטת בית המשפט (כבוד השופטת יעל טויסטר) מיום 27.6.12. בית המשפט התיר לנאשם, כחלק מתנאי השחרור ממעצר, לצאת לעבודה תוך דווח לתחנת

משטרת גדרה אודות יציאות לעבודה ומיקום העבודה, כאשר הנאשם דווח בחודש אפריל 2012 כי הוא עובד בבית חלקיה אצל משפחת קסובר.

תסקיר שירות המבחן

6. שירות המבחן, בתסקיר מיום 30.6.14, המליץ להטיל על הנאשם מאסר בפועל, שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות.
7. לפי תסקיר שירות המבחן, הנאשם בן 53, נשוי ואב ל-8 ילדים, מתגורר בגדרה ועוסק כעצמאי בהתקנת גגות ופרגולות. שירות המבחן ציין, כי הנאשם מוכר לו מהרשעות קודמות, אולם לאורך השנים, ערך הנאשם שינוי חיובי בחייו, גילה מחויבות רבה לפרנסת בני משפחתו, ושינה את אורח חייו העברייני. עוד ציין שירות המבחן, כי הנאשם מקיים קשר עם בנותיו ומסייע להן כלכלית ובמימון לימודיהן, וכי בשנתיים האחרונות, על רקע הליך המעצר בתיק זה, הפסיקה אשתו של הנאשם לעבוד בשל הצורך לפקח עליו.
8. לפי שמסר הנאשם לשירות המבחן, במסגרת פרויקט עליו היה אחראי, העסיק קבלן משנה אשר העסיק את התושב הזר שלא כדן. אולם, הוא מבין את אחריותו למעשה גם אם מדובר באחריות עקיפה. עוד הסביר הנאשם, כי את העבודה ביצע במבנה הנמצא בסמוך לבית המשפחה שעליו דווח למשטרה.
9. שירות המבחן התייחס לדווח של שירותי הרווחה, שלפיו הנאשם הינו המפרנס היחיד בבית, ועקב מעצר הבית מצבה הכלכלי של המשפחה החמיר.
10. כגורמי סיכון לביצוע עבירות דומות בעתיד, ציין שירות המבחן את נטייתו של הנאשם להגמיש גבולות במצבים של אי וודאות ולחץ ואת הקושי של הנאשם להבין את חומרת מעשיו. לאור האמור, סבר שירות המבחן כי יש להציב לנאשם גבול ברור באמצעות מחיר עונשי קונקרטי שיהווה עבורו גבול חיצוני.
11. כגורמי סיכוי לשיקום, ציין שירות המבחן כי הנאשם מגלה אחריות לתפקידיו במישורי החיים השונים, וכי הוא בעל יכולות וכישורים המסייעים לו בעבודתו. כן ציין שירות המבחן כי בעבר נתקל הנאשם בקשיים רבים וכי בכוחותיו ובסיוע שירות המבחן וגורמי טיפול שונים ערך שינוי בחייו וכיום הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי, לא אלים ונקי משימוש בסמים מזה כשני עשורים.
12. לאור האמור, המליץ שירות המבחן, כאמור, על הטלת עונש שיש בו כדי להבהיר לנאשם את חומרת מעשיו, אולם יאפשר לו להמשיך לתפקד ובכך יסייע לו בשיקום חייו וחיי משפחתו.

חוות דעת הממונה על עבודות שירות

13. הממונה על עבודות שירות, בחוות דעת מיום 17.9.14, קבע כי הנאשם מתאים לריצוי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, וזאת לאחר שהנאשם הביע הסכמתו לכך.
14. הממונה על עבודות שירות המליץ להציבו בעבודות שירות בבית החולים הרצפלד.

טענות הצדדים לעונש

15. בטיעוניה לעונש טענה באת כוח התביעה, כי כתוצאה מביצוען של העבירות שבהן הורשע הנאשם, נפגע הערך החברתי של הגנה על בטחון הציבור מפני הסיכון שבכניסה ושהייה בישראל שלא כדן. לטענתה, לפי מדיניות הענישה הנהוגה, יש להטיל מאסר בפועל על נאשמים המבצעים עבירות מסוג זה.
16. לטענתה של באת כוח התביעה, בקביעת מתחם העונש ההולם יש לקחת בחשבון, כי הנאשם ביצע את העבירות נשוא תיק זה, בנסיבות מחמירות, כאשר הוא ממתין לחוות דעת הממונה על עבודות שירות ולמתן גזר דין בתיק אחר שהתנהל נגדו בגין עבירות זהות לתיק זה. באת כוח התביעה עמדה על כך שמדובר

בשיקול בקביעת מתחם העונש ההולם.

17. לאור האמור, טענה באת כוח התביעה, כי אין להסתפק במתחם המקובל שנע בין מאסר לתקופה של חודש אחד לבין מאסר לתקופה של 6 חודשים, אלא יש לקבוע מתחם שנע בין מאסר לתקופה של 3 חודשים לבין מאסר לתקופה של 9 חודשים, לצד ענישה נלווית.
18. עוד טענה באת כוח התביעה, כי יש ליתן משקל לנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירות: הנאשם הורשע, בתיק שהיה תלוי ועומד נגדו בעת ביצוע העבירות נשוא תיק זה, בעבירות דומות והוטל עליו עונש של מאסר לתקופה של 3 חודשים, שריצה בדרך של עבודות שירות; לנאשם עבר פלילי עשיר בעבירות שונות ומגוונות והוא ריצה מאסרים ממושכים; אמנם הוגש תסקיר שירות מבחן חיובי, בעיקרו, הממליץ על עבודות שירות. אולם, מהתסקיר עולה כי הנאשם עודנו מצמצם את אחריותו למעשיו, בעל נטייה להגמיש גבולות במצבי לחץ, ומתקשה להבין את חומרת מעשיו.
19. באת כוח התביעה ביקשה להטיל על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים, מאסר על תנאי וקנס כספי בסכום של אלפי שקלים.
20. בא כוח הנאשם טען, כי יש לקחת בחשבון את הנסיבות הבאות הקשורות בביצוע העבירות: בפועל לא נגרם נזק כתוצאה מהעסקת השוהה שלא כדיון; גם לא הוכח כי יש לאותו שוהה בישראל שלא כדיון רקע בטחוני או פלילי; הנאשם אמנם לא דווח על עבודתו במבנה, אולם הוא דווח בחודש אפריל 2012 על עבודתו בבית סמוך.
21. עוד הוסיף בא כוח הנאשם, כי באשר לעבירה של העסקת שוהה בישראל שלא כדיון, מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין מאסר לתקופה של 6 חודשים שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות.
22. בא כוח הנאשם הוסיף וטען בטיעונו לעונש, כי מטעמים של צדק יש לבטל את הרשעת הנאשם בעבירה של הפרת הוראה חוקית, וזאת לאור נוהל משטרת ישראל מס' 03.300.052 שעניינה הפרת הוראה חוקית - חקירה והעמדה לדיון (להלן - "הנוהל"). לפי הנוהל, אין לפתוח בחקירה פלילית כאשר מעשה ההפרה מהווה עבירה לפי הוראת חוק אחרת, וניתן לאכוף את ביצוע הצו באמצעות סעיף 6 לפקודת בזיון בית המשפט, או כאשר מצויה בחוק תרופה אחרת להפרה. לפי טענת בא כוח הנאשם, במקרה הנדון, כבר התקיים דיון בהליך המעצר עד תום ההליכים ובית המשפט הורה על תרופות אחרות. מכאן, כי לא היה מקום להגיש כתב אישום בגין הפרת הוראה חוקית. בא כוח הנאשם הוסיף, כי טען לענין הנוהל רק בשלב הטיעון לעונש, משום שהנוהל הגיע לידי אר לאחרונה.
23. לחלופין, טען בא כוח הנאשם, כי גם לאור הנוהל, יש לקבוע, באשר לעבירה של הפרת הוראה חוקית, מתחם מקל הכולל מספר חודשים של מאסר על תנאי בלבד.
24. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות טען בא כוח הנאשם, כדלקמן: הנאשם הינו המפרנס היחידי של אשתו וששת ילדיו המתגוררים עימו; הנאשם לקח אחריות על ביצוע מעשיו; הנאשם אמנם ביצע את העבירות נשוא תיק זה בזמן שהיה תלוי ועומד נגדו תיק אחר בגין מעשים דומים, אולם בשל כך יש להחמיר עמו ולהטיל מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, ולא מאסר בפועל; תסקיר שירות המבחן הינו חיובי, בעיקרו, ויש ליתן משקל של ממש להמלצתו; הנאשם שהה במעצר בית משך כשנה וחצי.
25. לאור האמור טען בא כוח הנאשם, כי על בית המשפט להטיל על הנאשם מאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות שירות.
26. באת כוח התביעה השיבה לענין בקשת בא כוח הנאשם לביטול כתב האישום, כי הנאשם הורשע ולקח אחריות גם על העבירה של הפרת הוראה חוקית, ומכאן כי אין לייחס כל משקל לנוהל בהקשר זה.

דין והכרעה

27. בטרם אדון בטענות הצדדים לענין העונש ההולם במקרה שלפניי, אדון תחילה בטענת בא כוח הנאשם, כי יש לבטל את כתב האישום לאור הוראות הנוהל. כאמור, בא כוח הנאשם, ביקש לבטל את הנוהל רק בשלב הטיעונים לעונש, וזאת משום, שלטענתו, הנוהל הגיע לידי רק בסמוך לפני כן. באת כוח התביעה, טענה כי אין לייחס כל משקל להוראות הנוהל.
28. אין שלב הטיעון לעונש מתאים לבקשה לביטול אישום. קל וחומר, כאשר מדובר בהרשעה לפי הסדר טיעון, כאשר הנאשם כבר הודה בביצוע העבירות ולקח עליהן אחריות. גם אם הוראות הנוהל הגיעו לידי של בא כוח הנאשם רק בסמוך לפני שלב הטיעון לעונש, אין בכך כדי לשנות מהודאת הנאשם בעבירות, ובא כוח הנאשם לא טען לפניי כי הנאשם מבקש לחזור בו מהודאתו, אלא להיפך הטענה היא כי יש להתחשב בהודאתו לקולא. מכל מקום, גם לא ניתן לומר, כי אין לייחס כל משקל לנוהל והרלבנטיות של הנוהל באשר לעונש ההולם, ככל שישנה, תדון להלן.
29. אפנה, אפוא, לקביעת מתחם העונש ההולם. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות אותן ביצע הנאשם יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות (סעיף 40 לחוק העונשין).
30. כתוצאה מביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם נפגעו הערכים החברתיים של הגנה על שלום הציבור ובטחונו, והסמכות של מדינה ריבונית לקבוע את זהות הנכנסים בשעריה. לצד זאת, כתוצאה מהפרת הוראה חוקית נפגעו שלטון החוק וכיבוד מוסדות אכיפת הדין הפלילי.
31. על חומרת מעשיהם של המסיעים, המלינים והמעסיקים שוהים בישראל שלא כדין ועל הסיכון הטמון בכך, עמד בית המשפט העליון, לא אחת, תוך שקבע, כי יש לנקוט כלפיהם במדיניות של ענישה מחמירה, הכוללת לרוב מאסר בפועל מאחרי סורג ובריא (רע"פ 3173/09 פראגין נ' מדינת ישראל (5.5.09); רע"פ 5861/11 דניאל נ' מדינת ישראל (18.8.11)).
32. אולם, מדיניות הענישה המקובלת והנהוגת בעבירה של העסקת שוהה בישראל שלא כדין, הינה מגוונת ונעה בין מאסר על תנאי לבין מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים (רע"פ 9301/09 מחארג'ה נ' מדינת ישראל (19.11.09); רע"פ 756/10 מרעי נ' מדינת ישראל (31.1.10); ת"פ (פ"ת) 27853-08-10 מדינת ישראל נ' בדווי (17.2.13); ת"פ (פ"ת) 22206-03-11 מדינת ישראל נ' ארזי (3.7.13); ת"פ (אשדוד) 58288-09-11 מדינת ישראל נ' פרנקל (27.5.13)).
33. מדיניות הענישה המקובלת והנהוגת בעבירה של הפרת הוראה חוקית העומדת לבדה, כאשר עניינה של ההפרה החלטת שחרור ממעצר בתנאים, עומדת, ככלל, על הטלת מאסר על תנאי, לעיתים לצד רכיבים עונשיים נוספים, כאשר מספר חודשי המאסר על תנאי מגלם לרוב את חומרת נסיבות ביצוע העבירה (ראו, למשל: ת"פ (ת"א) 1903-09 מדינת ישראל נ' ביטון (21.2.10); ת"פ (פ"ת) 1636-09 משטרת רחובות - שלוחת תביעה נ' דוברופיליה (3.2.10); ת"פ (ב"ש) 5855-08 מדינת ישראל נ' קנטר (3.2.10); ת"פ (עכו) 2449-07 מדינת ישראל נ' יחיה (15.2.10); ת"פ (ת"א) 15556-08-09 מדינת ישראל נ' קריצבסקי (10.2.10); ת"פ (רחובות) 9318-01-14 מדינת ישראל נ' אבו עצא (8.6.14)).
34. לקחתי בחשבון את הנסיבות הבאות הקשורות בביצוע העבירות (סעיף 40 לחוק העונשין): הנאשם העסיק שלא כדין אדם אחד ששהה בישראל שלא כדין; המדובר בהעסקה למטרת רווח כלכלי; ההעסקה נעשתה תוך הפרת תנאי שחרורו ממעצר; גם אם ההעסקה נעשתה בסמוך למקום שעליו דווח, הרי שבמעשיו הקשה הנאשם על רשויות אכיפת החוק לפקח עליו.
35. לא מקובלת עליי טענת באת כוח התביעה, כי ביצוע העבירה תוך כדי המתנה לגזר דין בתיק דומה אחר,

הינה נסיבה הקשורה בביצוע העבירה ומכאן שיש לה רלבנטיות בקביעת מתחם העונש ההולם. נסיבה זו אינה מנויה ברשימת הנסיבות שבסעיף 40ט לחוק העונשין. יתר על כן, המדובר בנסיבה הדומה במהותה לעברו הפלילי של הנאשם, שהיא נסיבה שאינה קשורה בביצוע העבירה, ומכאן שהיא מנויה בסעיף 40יא לחוק העונשין. למעשה, באת כוח התביעה ביקשה להתחשב בעברו הפלילי של הנאשם לרבות בביצוע העבירה הנזכרת גם לענין קביעת העונש ההולם בתוך המתחם. הדבר אינו ראוי ולא מצאתי בהוראות החוק, כי אותה נסיבה יכולה לשמש בשני השלבים של גזירת הדין.

36. מכל מקום, המדובר במעשה אחד, אשר הוביל להרשעה בשתי עבירות. מכאן, כי יש לקבוע מתחם אחד בגין שתי העבירות.

37. לאחר ששקלתי את השיקולים המפורטים לעיל ועיינתי בפסיקה שהגישו הצדדים ובפסיקה נוספת, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן, נע בין מאסר על תנאי לבין מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים, וזאת ביחס לצירוף שתי העבירות גם יחד.

38. **באשר לעונש ההולם בתוך מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את הנסיבות הבאות שאינן**

קשורות בביצוע העבירות (סעיף 40יא לחוק העונשין): לנאשם עבר פלילי מכביד ומשמעותי, הכולל הרשעות קודמות בעבירות דומות למקרה שלפניי, והוא כבר ריצה מאסרים ממושכים; הנאשם ביצע את העבירה נשוא תיק זה כאשר המתין לגזר הדין בתיק אחר שבו הואשם בעבירה דומה. הנאשם הורשע ונדון בגין התיק האחר למאסר לתקופה של 3 חודשים, אשר ריצה בדרך של עבודות שירות; הנאשם אב ל-8 ילדים והוא המפרנס היחיד בבית; הנאשם שהה במעצר בית משך כשנה וחצי; תסקיר שירות המבחן הינו חיובי, בעיקרו, ולפיו הנאשם ערך שינוי בחייו ומקיים אורח חיים נורמטיבי. הנאשם מגלה אחריות לתפקידיו השונים בחיים, מסייע כלכלית לילדיו ואף מממן את לימודיהם. שירות המבחן המליץ על הטלת עונש שיש בו כדי להבהיר לנאשם את חומרת מעשיו, אולם יאפשר לנאשם להמשיך לתפקד ובכך יסייע לו בשיקום חייו וחיי משפחתו.

39. כאן המקום להתייחס לטענה, כי הוראות הנוהל מהווה נסיבה שיש לקחת בחשבון בגזירת עונשו של הנאשם. אכן, הנוהל מאפשר שלא להגיש כתב אישום בגין הוראה חוקית כאשר יש תרופה אחרת. באותה מידה, רשאי בית המשפט להתחשב בגזר הדין בתרופה שעליה הורה בית המשפט בדיון בהפרת תנאי השחרור, כדוגמת חילוט ערביות. במקרה הנדון, לא נטען לפניי ולא הוגש לי פרוטוקול הליך המעצר עד תום ההליכים. גם לא נטען כי בית המשפט כבר הורה בהליך המעצר על תרופה אחרת. מכאן כי לא מצאתי שיש בהוראות הנוהל כדי להשליך על גזר הדין במקרה הנדון.

40. באיזון בין הנסיבות לחובתו של הנאשם (עברו הפלילי של הנאשם והעובדה שביצע העבירה תוך כדי המתנה לגזר דין בתיק דומה) לבין הנסיבות לזכותו (מצבו המשפחתי והכלכלי, הדאגה לילדיו ותפקודו החיובי) מצאתי כי דרך האמצע היא ההולמת את המקרה דנן. במסגרת האיזון, ולמרות שבית המשפט אינו מחויב לאמץ את תסקיר שירות המבחן, נתתי משקל של ממש להמלצתו.

41. כמו כן מצאתי, כי לאור מצבה הכלכלי של משפחת הנאשם והעובדה כי הנטל הכלכלי יפגע בסופו של דבר בילדיו, אין מקום להטיל עליו קנס.

42. כאמור, הממונה על עבודות שירות מצא את הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות.

43. לפיכך אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים, שירוצה בעבודות שירות בהתאם להמלצת הממונה על עבודות שירות מיום 17.9.14, החל מיום 30.11.14.

עותק גזר הדין יישלח לממונה על עבודות השירות.

- ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, והתנאי הוא שלא יעבור כל עבירה לפי חוק הכניסה לישראל, וזאת למשך 3 שנים מהיום;
- ג. מאסר על תנאי לתקופה של חודש, והתנאי הוא שלא יעבור עבירה של הפרת הוראה חוקית, וזאת למשך 12 חודשים מהיום.

זכות ערעור כחוק תוך 45 ימים.

ניתנה והודעה היום כ"ב אלול תשע"ד, 17/09/2014 במעמד הנוכחים.

אפרת פינק , שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

סכום הפקדון יוחזר למפקיד.

מאחר שהממונה על עבודות שירות המליץ על התחלת עבודות השירות ביום 30.11.14, ממילא המדובר בתאריך שלאחר חלוף 45 ימים מהיום.

ניתנה והודעה היום כ"ב אלול תשע"ד, 17/09/2014 במעמד הנוכחים.

אפרת פינק , שופטת

קלדנית: איילת

עמוד 6

